

Una bona dosi de 'realpolitik'

JOSEP VICENT BOIRA MAIQUES

Realpolitik és una expressió utilitzada a dojo durant la guerra freda per fer referència a la necessitat de basar la política en les consideracions pràctiques més que no en altres de tipus moral o ideològic. En altres paraules, *realpolitik* és centrar-se en els problemes compartits i explorar vies de resolució deixant al marge argumentacions de tipus ideològic que bairen el diàleg i el contacte. La recent cimera entre representants selectes de les societats empresarials valenciana i catalana pot encaixar perfectament en aquella definició, tan coneguda com poc emprada al País Valencià. Tan poc emprada avui, perquè no sempre va ser així.

Alguns poden haver observat la reunió del dia 1 de març entre els presidents de les cambres de Barcelona i València, senyors Valls i Virosque, respectivament, i entre els presidents de les principals associacions empresarials valenciana i catalana, senyors Ferrando i Rosell, com l'inici d'una nova etapa. Benvinguda siga aquesta consideració. Si la reunió és indicativa del que alguns ja estem dient des de fa anys –i la recent política de cooperació entre els ports de València i Barcelona ens dona la raó–, és a dir, de la necessitat de construir una nova geografia econòmica plural i cooperadora en aquesta riba de la Mediterrània, la notícia no pot ser més bona per a tothom. A cada any que passa, fins i tot a cada mes, se'ns dibuixa més necessari anar més enllà de la senzilla resistència als fenòmens de globalització, de reestructuració econòmica i de reconfiguració territorial i del mapa d'infraestructures d'Europa per pensar nous camins de futur per als nostres territoris.

Sense dubte i sense embuts, cal dir que la millor estratègia per revalorar l'espai propi de cascuna de les nostres comunitats autònomes és superar els entrebancs a la circulació d'informació, de coneixements i d'estratègies entre sectors econòmics i institucions de tot tipus, i reforçar les relacions de bon veïnatge entre el País Valencià i Catalunya, tot i establir col·laboracions d'interès comú en amplis sectors de la vida econòmica i social. Tanmateix, per a altres, aquesta cimera del dia de Sant Rosend –màrtir i

“El 1929, era València qui prenia l'avantguarda i oferia a Catalunya el model d'un centre d'estudis econòmics amb la creació del Centre d'Estudis Econòmics Valencians, que imitaria anys més tard la Generalitat de Catalunya”

bisbe de qui portuguesos i gallecs, uns que d'euroregions en saben molt, se'n disputen l'origen–, no és més que una altra fita més en una història de relacions empresarials –patronals, es deien abans–, que ha caracteritzat tot el segle XX valencianocatalà. La cimera de Sant Rosend pot observar-se, doncs, com el retorn a un procés que mai no s'havia d'haver perdut. Com interpretar, si no, alguns fets del segle XX?

El 1909, Tomàs Trenor, l'organitzador de l'Exposició Regional Valenciana, ja s'havia assegurat la participació dels empresaris de Sabadell i Terrassa, així com de Foment del Treball Nacional. Com va assenyalar Vicent Soler, la creació d'Unió Gremial el 1913 a València i de Foment Industrial i Comercial del Regne de València el 1918 va seguir explícitament el patró de Foment del Treball Català i el diari *Las Provincias* se'n feia ressò (14 d'abril del 1918): “*Ya están redactados los estatutos por los que ha de regirse el nuevo organismo que en breve ha de constituirse en Valencia y que será análogo al Fomento del Trabajo Nacional de Barcelona...*” En canvi, el 1929, era València qui prenia l'avantguarda i oferia a Catalunya el model d'un centre d'estudis econòmics amb la

creació del Centre d'Estudis Econòmics Valencians, que imitaria anys més tard la Generalitat de Catalunya. Caldrà recordar també el 1932, any en que el bo i millor de les forces econòmiques catalanes es reuní a l'Ajuntament de Barcelona per defensar la posició d'Unió Naval de Llevant de València en un afer amb el Govern de Madrid, que l'amenaçava de tancar-la. Hi assistiren el president de Foment de Treball Nacional, el de la Cambra d'Indústria i de Comerç i els delegats de la Unió Industrial Metal·lúrgica, l'Associació de Banquers, Unió Gremial o la Lliga de Defensa Industrial i Comercial. El 19 de juliol del 1932, el diari blasquista *El Pueblo* reproduïa el telegrama que l'alcalde de Barcelona, Ayguadé, havia tramès al seu col·lega de València i on podíem llegir, entre altres coses: “*La necesidad de defender enérgicamente intereses de industria catalana solidarizada con intereses de Valencia en este suministro*”. I què dir de les reunions que sota el franquisme i en concret des del 1967 i fins al 1977 les cambres de comerç de Catalunya, del País Valencià, de les Illes Balears i de Múrcia (les d'Aragó s'hi van afegir el 1973) mantingueren una vegada a l'any, aportant-hi cadascuna treballs, ponències i comunicacions, que una vegada debatuts, donaven lloc a comunicats finals? Tenint en compte aquests fets, la reunió de Sant Rosend cobra encara més importància estratègica.

Aquest és el camí i no el de l'enfrontament. El president Valls afirmava, en finalitzar la reunió, que el conclave d'aquell dia en cap cas tenia contingut polític. Em permetrà el president de la Cambra de Barcelona que matise l'expressió: reunions com aquesta són la mostra del triomf de la *realpolitik* sobre la *porugapolitik*, una modalitat dissortadament prou estesa per les nostres terres i molt poc beneficiosa per al futur dels nostres territoris i de les nostres economies.

Josep Vicent Boira Maiques és professor del Departament de Geografia de la Universitat de València